

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT GIUSEPPE TESAURO

fremSAT den 5. marts 1991 *

*Hr. afdelingsformand,
De herrer dommere,*

Frankrigs Cour de cassation (Afdelingen for Handelssager samt Finansielle og Økonomiske Sager) har forelagt Domstolen et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af EØF-Traktatens artikel 30, 36 og 59 i forhold til en lov af 1841, som ændret i 1943, der i artikel 1 fastsætter betingelserne for i detaillerede at sælge brugte genstande ved offentlig auktion. Ifølge denne bestemmelse er det navnlig forbudt ved auktion at sælge varer, »der ejes eller ihændehaves af erhvervsdrivende, som ikke i mindst to år i den retskreds under en Tribunal de grande instance, hvor salget finder sted, har været optaget i handelsregistret eller opført på listen over selvstændige erhvervsdrivende, der betaler den særlige lokale erhvervsskat«.

Jeg skal her begrænse mig til det væsentlige i den sag, der er nået helt op til Cour de cassation, idet jeg med hensyn til nærmere enkeltheder skal henvise til retsmøderapporten. Det tyske selskab Nado, Hamburg, havde henvendt sig til auktionsfirmaet Boscher, Studer et Fromentin, Paris, med henblik på salg ved en række offentlige auktioner i forskellige franske byer af luksusbiler med lavt kilometertal eller i det mindste prestigebetonede biler.

En række virksomheder inden for denne branche, det monegaskiske selskab British Motors Wright og flere franske selskaber, fandt, at disse auktionssalg var ulovlige i henhold til ovennævnte lov af 1841, og fik ved Tribunal de grande instance de Paris nedlagt forbud mod salgene. Boscher, Studer et Fromentin, der nedlagde påstand om, at forbuddet var i strid med fællesskabsretten, fik hverken medhold i første instans eller i appelinstansen. Der opstod imidlertid en vis tvivl i højeste instans, og det er netop denne tvivl, der er udtrykt i de fire spørgsmål, Domstolen anmodes om at tage stilling til.

Jeg skal ikke opholde mig længe ved de to første spørgsmål, hvorved Cour de cassation ønsker oplyst, om Traktatens artikel 59 skal fortolkes således, at den finder anvendelse på en erhvervsdrivende med bopæl i én medlemsstat, der lejlighedsvis — for at afhænde ham tilhørende brugte genstande — lader afholde offentlig auktion i en anden medlemsstat, og om de i lov af 1841 fastsatte betingelser, i bekræftende fald, må anses for forbudte restriktioner. Der kan ikke være nogen som helst tvivl om, at disse spørgsmål må besvares benægtende.

Vi står her over for et krav, der pålægges sælgeren ved salget af dennes varer, således at den retlige ramme for »ydelsen« er den, der gælder for frie varebevægelser, med udelukkelse af alle bestemmelser vedrørende fri udveksling af tjenesteydelser, jf. den helt klare ordlyd af Traktatens artikel 60. Såfremt det imidlertid kan konstateres, at der ikke blot sker en begrænsning af handelen,

* Originalsprog: italiensk.

men også af de ydelser, der udføres af auktionslederen, er der under alle omstændigheder tale om en begrænsning, der må anses for en hindring for handelen og dermed for importen (dom af 7.5.1985, sag 18/84, Kommissionen mod Frankrig, Sml. s. 1339, præmis 12, og dom af 11.7.1985, sagerne 60-61/84, Cinéthèque, Sml. s. 2605, præmis 10-11).

Med det tredje spørgsmål ønsker Frankrigs Cour de cassation afgjort, om Traktatens artikel 30 skal fortolkes således, at den er til hinder for anvendelsen af den nævnte lov af 1841, for så vidt som det herefter kræves, at en virksomhed, der sælger brugte genstande fra en anden medlemsstat, i de to forudgående år skal have været opført i handelsregistret i det område, hvor auktionen afholdes. Såfremt dette spørgsmål besvares bekræftende, ønsker Cour de cassation med det fjerde spørgsmål yderligere afgjort, om denne begrænsning kan begrundes i hensynet til den offentlige orden, jf. Traktatens artikel 36.

Jeg mener ikke, at det er særlig vanskeligt at besvare disse spørgsmål, når henses til Domstolens faste, utvetydige praksis.

At kræve af en virksomhed i en anden medlemsstat, at den mindst to år forud for et salg ved offentlig auktion skal have været opført i det lokale handelsregister, svarer til at tvinge virksomheden til at henvende sig til en anden virksomhed, der driver forretning i dette område, eller til at give afkald på salg ved auktion. Som Domstolen allerede har fastslået, må det forhold, at en erhvervsdrivende fratages muligheden for at anvende en effektiv salgsmetode (jf. senest dom af 16.5.1989, sag 382/87, Buët, Sml. s. 1235, præmis 7-9), eller tvinges til at have en repræsentant, der er etableret i det land, hvor salget finder sted (dom af 26.2.1984,

sag 247/81, Kommissionen mod Tyskland, Sml. s. 1111, præmis 4), anses for en hindring for importen. Selv om det er rigtigt, at det mindre er indeholdt i det mere, er der så meget mere grund til at antage, at et krav om, at en sælger fra en anden medlemsstat skal »gå igennem« en lokal sælger, udgør en hindring for importen, uanset om der er tale om en lokal afdeling eller en fuldstændig fremmed. Under alle omstændigheder medfører overholdelsen af disse bestemmelser ekstra omkostninger.

Da der imidlertid er tale om en lovgivning, der finder anvendelse uden forskel, må man rejse spørgsmålet, om den i den franske lov indeholdte hindring for importen er begrundet i tvingende hensyn, herunder navnlig forbrugerbeskyttelse og god markedsføringsskik. Kassationsinstævnte, British Motors Wright m.fl., der anlagde sagen i første instans, har naturligvis foreslået, at spørgsmålene besvares bekræftende, idet de navnlig påberåber sig den almindelig anerkendte opfattelse, hvorefter offentlig auktion fremmer spekulation, vildleder køberen, som ikke har betænkningstid, giver den handlende, der er ved at gå konkurs, mulighed for at reducere sine kreditorers sikkerhed, og endog giver mulighed for lettere at afhænde stjålne genstande.

Generelt hører jeg ikke til dem, der under vurderer forbrugerens dømmekraft. Yderligere viser erfaringen, at ordningen med salg ved offentlig auktion normalt indebærer tilstrækkelig garanti, f.eks. ved en passende forudgående bekendtgørelse om salgsgenstandene, om muligheden for forud for salget at gøre sig bekendt med og kontrollere de til salg udbudte genstande, om sælgerens

og auktionsledernes identitet og om betalingsbetingelserne. Liebhavere, som ønsker at deltage i en auktion over prestige-biler, kan ikke anses for personer, som sælgeren sådan uden videre kan lokke til et køb, og samtidig har de under alle omstændigheder mulighed for at overveje sagen og kontrollere salgsgenstandens kvalitet og rigtigheden af den opgivne oprindelse samt sælgerens pålidelighed og handelsmæssige og økonomiske status; yderligere har Kommissionen gjort gældende, at køberen i Frankrig såvel som i andre lande er sikret derved, at auktionslederen er opført på en særlig liste, der kontrolleres af de kompetente myndigheder.

Jeg skal i denne forbindelse bemærke, at en lov, hvorefter sælgeren skal yde forskellige former for sikkerhed af den netop beskrevne art, utvivlsomt kan tilgodese hensynet til forbrugerbeskyttelse og god markedsføringsskik og samtidig, for så vidt angår de frie varebevægelser, er mindre restriktiv end den her omhandlede lov.

Jeg mener herefter, at det krav, der i henhold til den franske lov af 1841 stilles til salg af brugte genstande ved auktion, udgør en hindring for importen, der er omfattet af forbuddet efter Traktatens artikel 30.

Tilsvarende betragtninger gælder også for spørgsmålet vedrørende Traktatens artikel

36, for så vidt angår den offentlige orden. Når henses til, at der er tale om en regel, der skal fortolkes snævert, er der efter min mening intet i sagen, der kan støtte den antagelse, at det i den franske lov af 1841 fastsatte krav er nødvendigt for at forebygge handel med stjalne genstande, og at der ikke findes mere egnede midler, der er mindre restriktive for samhandelen. Jeg skal her erindre om, at et tilsvarende argument blev tilbagevist af Domstolen i dommen af 17. juni 1987 (sag 154/85, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 2717, præmis 13-14). Ved denne lejlighed forsøgte den italienske regering — om end noget forsagt — at gøre gældende, at de administrative hindringer for registrering af automobiler fra andre medlemsstater var begrundet i artikel 36, da formålet var at forebygge handelen med stjalne køretøjer; Domstolen tilsluttede sig Kommissionens opfattelse, hvorefter »det tilsigtede mål ville kunne nås ved mindre indgribende foranstaltninger, såsom en passende kontrol af chassisnumrene.«

Jeg mener herefter, at det i den franske lov af 1841 indeholdte restriktive krav ikke med rimelighed kan begrundes i hensynet til den offentlige orden i den i Traktatens artikel 36 forudsatte betydning og med de heraf følgende virkninger.

Sammenfattende skal jeg foreslå Domstolen, at den besvarer de forelagte spørgsmål således:

- 1) EØF-Traktatens artikel 59 skal fortolkes således, at den ikke finder anvendelse på en national lovgivning om betingelserne for afholdelse af salg ved offentlig auktion af varer, der tilhører en handlende, som er etableret i en anden medlemsstat.

- 2) EØF-Traktatens artikel 30 skal fortolkes således, at den er til hinder for anvendelse af en national lov, der betinger salg ved offentlig auktion af brugte genstande fra en anden medlemsstat af, at den virksomhed, der ejer de pågældende genstande, er optaget i salgsstedets handelsregister.
- 3) Den pågældende nationale foranstaltning kan ikke begrundes i hensynet til den offentlige orden, jf. Traktatens artikel 36.